

КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО, КРИМІНОЛОГІЯ, КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧЕ ПРАВО.
КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, КРИМІНАЛІСТИКА ТА
СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА

УДК 343.13+378.147

DOI: 10.33098/2078-6670.2021.11.23.159-170

**ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ОСКАРЖЕННЯ В АПЕЛЯЦІЙНОМУ ПОРЯДКУ
УХВАЛ СЛІДЧИХ СУДДІВ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СКАРГИ НА
БЕЗДІЯЛЬНІСТЬ СЛІДЧОГО, ПРОКУРОРА, ЯКА ПОЛЯГАЄ У НЕВНЕСЕННІ
ВІДОМОСТЕЙ ПРО КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ ДО ЄРДР, ЯКІ
ПОСТАНОВЛЕНІ ДО 17 ЧЕРВНЯ 2020 РОКУ**

Басиста Ірина Володимирівна,

доктор юридичних наук, професор, професор кафедри кримінального процесу та криміналістики Львівського державного університету внутрішніх справ,

вул. Городоцька, 26, м. Львів, Україна, 79007

e-mail: basysta-i@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9707-7386>

Мета. Публікація є спробою її авторки презентувати науковій спільноті наявні підходи та об'єктивні проблеми щодо оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 року. **Методика.** Аналіз та синтез наукових досягнень низки дослідників, наявної судової практики, дослідження стану нормативно-правового забезпечення, формування власних умовиводів. Системно-структурний, аналізу та синтезу, функціональний та інші **методи** використані у процесі проведення даного наукового пошуку. **Результати.** У процесі написання цієї статті наведено аргументи, які дають підстави для отримання наступних висновків:

- так як однією із конституційних засад судочинства, в силу вимог пункту 8 статті 129 Конституції України, є забезпечення права на апеляційний перегляд справи, а така засада кримінального провадження, як забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності кожному гарантує право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому КПК України (частина 1 статті 24 КПК України) [1], то всі уповноважені КПК України учасники кримінального провадження, при наявності для того підстав, вправі скористатися своїм конституційним та процесуальним правом на оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених суб'єктів, серед іншого, і в апеляційному порядку;

- при цьому, порядок оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності окремих суб'єктів умовно варто поділити на два блоки, зокрема це ті процесуальні рішення, дія чи бездіяльності, які мають місце на досудовому розслідуванні та ті, які притаманні на судових стадіях. Що ж стосується оскарження рішень, дій чи

бездіяльності під час досудового розслідування, то таку діяльність урегульовано главою 26 КПК України, яка у своїй структурі об'єднує три різні порядки оскарження із притаманними лише їм процесуальними процедурами, рішеннями та відмінним суб'єктним складом. У цій главі, серед іншого, законодавцем встановлено й обмеження на оскарження окремих процесуальних рішень, окремі з яких є категоричними заборонами. Деякі з таких заборон Конституційним Судом України вже визнано неконституційними. Ці неконституційні заборони на оскарження процесуальних рішень на досудовому розслідуванні втрачають свою чинність, згідно з частиною 2 статті 152 Конституції України, з дня прийняття Конституційним Судом України відповідного рішення, якщо інше не значиться у самому рішенні;

- логічне, що, на загальних підставах, з дня постановлення, тобто з 17 червня 2020 року, Конституційним Судом України свого рішення № 4-р(II)/2020 щодо такої із них, як «...заборона оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення», уповноважені КПК України учасники кримінального провадження мають право оскаржувати в апеляційному порядку ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення;

- апеляційний суд при прийнятті свого процесуального рішення на підставі апеляційної скарги уповноваженого КПК України учасника кримінального провадження про його незгоду із рішенням слідчого судді щодо результатів вирішення скарги, зокрема і на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, має виходити із правил чинності кримінального процесуального закону у часі та повинен мотивувати своє рішення згідно з положеннями КПК, чинними на момент прийняття такого рішення (частина 1 статті 5 КПК України).

Наукова новизна. Так як правові позиції різних судових палат Касаційного кримінального суду Верховного Суду щодо застосування положень частини 3 статті 307 КПК України при перегляді в касаційному порядку ухвал суду апеляційної інстанції про відмову у відкритті провадження за апеляційними скаргами на ухвали слідчого судді, постановлені за скаргою на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення різняться, а на сьогодні є рішення об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду у справі № 133/3337/19, яке також неоднозначно сприйняте практикуючими юристами, то спробую поділитися власними роздумами із означеної проблематики.

Практична значимість. Результати дослідження може бути використано у правозастосовній діяльності під час розслідування кримінальних правопорушень.

Ключові слова: невнесення відомостей до ЄРДР, оскарження, ухвала слідчого судді, оскарження в апеляційному порядку, неконституційна заборона на оскарження.

Iryna Basysta

*Doctor of Legal Sciences, professor, Professor at the Department of the Criminal Procedure, Lviv State University of Internal Affairs,
Gorodotska Street, 26, Lviv, Ukraine, 79007
e-mail: basysta-i@ukr.net*

ON THE POSSIBILITY OF APPEALS IN THE APPEAL PROCEDURE OF DECISIONS OF INVESTIGATING JUDGES ACCORDING TO THE RESULTS OF THE CONSIDERATION OF THE COMPLAINT ON THE INACTION OF THE INVESTIGATOR AND PROSECUTOR, WHICH LIES IN THE FAILURE TO ENTER INFORMATION ABOUT CRIMINAL OFFENSE INTO UNIFIED REGISTER OF PRE-TRIAL INVESTIGATIONS, WHICH WERE DETERMINED BEFORE JUNE 17, 2020

Purpose. *The publication is an attempt of the author to present the scientific community with the existing approaches and objective problems of appealing the decisions of investigating judges on the results of the complaint on the inaction of the investigator and prosecutor, which lies in the failure to enter information about a criminal offense to Unified Register of Pre-trial Investigations, which were determined before June 17, 2020.*

Methodology. *Analysis and synthesis of scientific achievements of a number of researchers and available precedents, study of the state of regulatory support, formation of author's conclusions. Structured system method, analysis and synthesis, functional, and other methods have been used in carrying out this scientific research.* **Results.** *In the course of writing this article, arguments have been put forward to support the conclusions below.*

1. *Since one of the constitutional principles of judicial proceedings, in accordance with the requirements of article 129, paragraph 8 of the Constitution of Ukraine, is to ensure the right to an appellate review of the case, and the right to appeal against procedural decisions, acts or omissions as the basis of criminal proceedings guarantees everyone the right to appeal against procedural decisions, acts or omissions of a court, investigating judge, prosecutor or investigator in a manner regulated by the Code of Criminal Procedure of Ukraine (article 24, paragraph 1 of the CCP of Ukraine), all criminal proceedings participants authorized by the Code of Criminal Procedure are entitled to exercise their constitutional and procedural right to appeal against decisions, acts or omissions of authorized entities, among other things through appeal procedure if there are grounds for doing so.*

2. *However, the procedure for appealing procedural decisions, acts or omissions of individual entities should be divided into two conventional blocks, namely, those procedural decisions, acts or omissions that take place during the preliminary investigation and those, which are common in the judicial stages. The appeals against decisions, acts or omissions during pre-trial investigations are regulated by chapter 26 of the CCP of Ukraine, which unites three different appeal procedures with their own procedural features, solutions and different constituents within its structure. In this chapter, among other things, the legislature also sets limits on appeals against certain procedural decisions, some of which are express prohibitions. The Constitutional Court of Ukraine has already declared some of these prohibitions unconstitutional. This unconstitutional ban on appeal decisions in pre-trial investigations cease to have effect, in accordance with article 152, paragraph 2 of the Constitution of Ukraine, from the date of the adoption of the relevant decision by the Constitutional Court of Ukraine, unless otherwise indicated in the decision itself.*

3. *It is logical, that on common grounds from the day when the Constitutional Court of*

Ukraine adopted its decision 4-r (II) /2020, that is, from June 17, 2020, on the following issue: «... prohibition of appeal against the decision of the investigating judge following consideration of a complaint of inaction on the part of the investigator, the prosecutor, which consists in failing to report a criminal offence to the Unified Register of Pre-trial Investigations after receiving the complaint, criminal offence reports», criminal proceedings participants authorized by the Code of Criminal Procedure have the right to appeal the decisions of the investigating judge on the basis of the outcome of the examination of the complaint of inaction by the investigator, prosecutor, which consists of failing to report a criminal offence to the Unified Register of Pre-trial Investigations upon receipt of the complaint, criminal offence reports.

4. Court of Appeal while adopting its procedural decision on the basis of an appeal of a criminal proceedings participant authorized by the CCP of Ukraine regarding his disagreement with the investigating judge's decision on the results of resolving the complaint, including the inaction of the investigator or prosecutor, which consists of failing to report a criminal offence to the Unified Register of Pre-trial Investigations upon receipt of a complaint, a criminal offence report, must be based on the current regulations on criminal procedure and must justify its decision in accordance with the provisions of the CCP, applicable at the time of the adoption of the decision (article 5, paragraph 1, of the CCP of Ukraine).

Scientific novelty. There are some differences in the legal positions of the various judicial chambers of the Criminal Cassation Court of the Supreme Court on the application of the provisions of article 307, paragraph 3 of the CCP of Ukraine when reviewing through the cassation procedure decisions of the appellate court refusing to open proceedings through the appeal procedure against decisions of the investigating judges made regarding a complaint about the inaction of the investigator, prosecutor, which lies in the failure to report a criminal offence in Unified Register of Pre-trial Investigations after the receipt of the complaint, the reported criminal offence. Today, there is a decision of the joint chamber of the Cassation Criminal Court of the Supreme Court in case 133/3337/19, which has also been controversial among legal practitioners, thus I will try to share my own thoughts on this issue.

Practical significance. The results of the study can be used in law enforcement activities during investigation of criminal offenses.

Key words: failure to enter information into the Unified Register of Pre-trial Investigations, appeal, decision of the investigating judge, appealing through the appeal procedure, unconstitutional ban on appeal.

Постановка проблеми. Рішенням Конституційного Суду України №4-р(II)/2020 від 17 червня 2020 року положення частини 3 статті 307 КПК України щодо заборони оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, визнано таким, що не відповідають Конституції України (є неконституційними).

У зв'язку з визнанням неконституційною означеної законодавчої заборони на оскарження ухвали слідчого судді, перед суддями апеляційних судів та Касаційного суду через наявні відповідні скарги сторін кримінального провадження, що перебували на їх розгляді, постало запитання щодо можливості оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які

постановлені до 17 червня 2020 року. А так як і правові позиції різних судових палат Касаційного кримінального суду Верховного Суду щодо застосування положень частини 3 статті 307 КПК України при перегляді в касаційному порядку ухвал суду апеляційної інстанції про відмову у відкритті провадження за апеляційними скаргами на ухвали слідчого судді, постановлені за скаргою на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення *були різними*, то за зверненням Суду¹ члени Науково-консультативної ради при Верховному Суді, членкинею якої я теж є, висловлювали свої позиції. На сьогодні вже наявне рішення Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду у справі № 133/3337/19 до підготовки якого мною, як членкинею Науково-консультативної ради при Верховному Суді, було підготовлено науковий висновок², базовими позиціями якого хочеться поділитися із колегами та, звісно, почути виправдану критику чи згоду із висловленими мною позиціями.

Аналіз останніх досліджень та публікацій засвідчує, що такі знані процесуалісти, як Бобечко Н.Р., Гловюк І.В., Попелюшко В.О. вельми ґрунтовно досліджували проблеми, які виникають у даній царині, однак на сьогодні поза увагою науковців залишилися ті із них, які слідують із визнання неконституційною заборони на оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення.

Постановка завдання. Ставиться завдання проведення аналізу та синтезу поглядів науковців та практиків, їх узагальнення, а також напрацювання пропозицій, які сприятимуть зменшенню кількості і гостроти означених проблем.

Виклад основного матеріалу дослідження. Доволі частими є ситуації, коли судді відмовляли у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою, так як вважали, що ухвала слідчого судді про відмову у задоволенні скарги на бездіяльність слідчого... щодо невнесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР *в усіх випадках й без винятку, якщо вона постановлена до 17 червня 2020 року, не підлягала оскарженню в апеляційному порядку*, відповідно до частини 3 статті 307, статті 309 КПК України у редакції, яка діяла до постановлення рішення Конституційним Судом України.

Зокрема, в постановках колегиї суддів Третьої та Першої судових палат Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 28 жовтня 2020 року (справа № 133/136/20, провадження № 51-3975 км 20) та від 1 жовтня 2020 року (справа № 454/2083/13-к, провадження № 51-6914 ск18) було викладено висновок про те, що згідно з Рішенням Конституційного Суду України оскарженню в апеляційному порядку підлягають лише ті ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на

---

¹ Звернення голови, судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Кравченка Станіслава Івановича у справі № 133/3337/19 від 26.11.2020. до членів НКР при Верховному Суді.

² Басиста Ірина Науковий висновок щодо можливості оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 року (на виконання звернення від голови, судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду Кравченка Станіслава Івановича у справі № 133/3337/19). 3 січня 2021 року. 10 с.

бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені вже після 17 червня 2020 року. Проте колегія суддів Другої судової палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду з указаним висновком не погодилась, мотивуючи це тим, що з моменту прийняття вказаного Рішення Конституційним Судом України скасовано обмеження на апеляційне оскарження таких ухвал слідчого судді, тому якщо суддя апеляційного суду постановив оскаржувану ухвалу після прийняття Конституційним Судом України Рішення № 4-р(П)/2020, на думку колегії суддів, апеляційний суд всупереч вимог статті 5 КПК України необґрунтовано відмовив у відкритті провадження за апеляційною скаргою, чим обмежив право особи на оскарження судового рішення в апеляційному порядку [2].

Слід підкреслити, що, визначаючи основні засади судочинства, серед яких є й *забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення*, Конституція України зобов'язує суддів при здійсненні правосуддя керуватися *верховенством права* (пункт 8 статті 129 Конституції України) [3].

Своєю чергою однією із загальних засад кримінального провадження є *верховенство права*, яке, серед іншого, передбачає що кримінальне провадження здійснюється з його додержанням, відповідно до якого *людина, її права та свободи визнаються найвищими цінностями* та визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Принцип верховенства права у кримінальному провадженні застосовується з урахуванням практики Європейського суду з прав людини (частини 1-2 статті 8 КПК України) [1].

Також така засада кримінального провадження, як *забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності кожному* гарантує право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому КПК України (частина 1 статті 24 КПК України) [1].

Такий порядок оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності окремих суб'єктів умовно варто поділити на *два блоки*, зокрема це ті процесуальні рішення, дія чи бездіяльності, які мають місце на *досудовому розслідуванні* та ті, які притаманні на *судових стадіях*. Що ж стосується оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час *досудового розслідування*, то таку діяльність урегульовано главою 26 КПК України. Своєю чергою ця глава включає три окремі параграфи, які, відповідно, унормовують 1) оскарження рішень, дій чи бездіяльності органів досудового розслідування чи прокурора під час досудового розслідування; 2) оскарження ухвал слідчого судді під час досудового розслідування; 3) оскарження слідчим, дізнавачем рішень, дій чи бездіяльності прокурора [1]. Проблематика застосування окремих положень глави 26 КПК України вже була предметом наукових пошуків процесуалістів, окремі її аспекти свого часу висвітлювалися і мною [4, с.10-18; 5, с.98-101; 6, с.298-303].

Так, пунктом 1 частини 1 статті 303 КПК України передбачено можливість оскарження бездіяльності слідчого, дізнавача, прокурора, яка полягає у *невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви чи повідомлення про кримінальне правопорушення*. Така скарга повинна бути подана у строки, визначені частиною 1 статті 304 КПК України, на загальних підставах вона розглядається слідчим суддею місцевого суду (частина 1 статті 306 КПК України), а відмова у відкритті провадження допускається лише у разі, якщо скарга подана на рішення, дію чи бездіяльність слідчого, дізнавача, прокурора, що не підлягає оскарженню (частина 4 статті 304 КПК України) [1].

Серед процесуальних рішень слідчого судді, які можуть бути прийняті у результаті розгляду означеної скарги між п'яти пунктів частини 2 статті 307 КПК України значиться й такі, як: зобов'язання вчинити певну дію та відмова у задоволенні скарги [1]. Кожне із них за процесуальною формою є ухвалою. При цьому, у частині 3 статті 307 КПК України законодавцем передбачено заборону щодо оскарження ухвал слідчого судді за результатами розгляду скарги на рішення, дії чи бездіяльність слідчого, дізнавача чи прокурора під час досудового розслідування, а також наведено перелік тих із ухвал, які можуть бути оскаржені. Щодо такої із них, як «...заборона оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення», то це цитоване положення визнано таким, що не відповідає Конституції України (є неконституційним), згідно з Рішенням Конституційного Суду № 4-р(II)/2020 від 17.06.2020 [1; 7].

У цьому Рішенні Другий сенат, серед інших аргументів підкреслює, що «...право на судовий захист як гарантія захисту та поновлення системи прав і свобод особливо проявляється у разі, коли доступ до суду для особи унеможливується бездіяльністю органів державної влади. Звертаючись до уповноважених державних органів із заявою, повідомленням про вчинення кримінального правопорушення, особа очікувано перебуває в межах належної правової процедури, забезпечення якої є одним із завдань кримінального провадження. Недостатність судових гарантій від свавілля у питанні початку кримінального провадження перешкоджає захисту порушених прав людини, зокрема внаслідок унеможливлення судового захисту, передбаченого частинами першою, другою статті 55 Конституції України. Отже, це означає, що встановлений законодавцем обсяг судового захисту стосовно оцінки бездіяльності уповноважених державних органів має забезпечити ефективність судового контролю, який має бути забезпечено під час розгляду відповідних питань хоча б у двох судових інстанціях: законодавець має запровадити такий обсяг судового контролю за бездіяльністю слідчого чи прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Реєстру після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, що дозволяв би здійснити ефективний судовий контроль щодо відповідних питань та за наявності підстав надати особі можливість ініціювати початок кримінального провадження, а отже, надати їй реальний доступ до судового захисту» [7].

Також у даному Рішенні підкреслено про те, що за умов чинності того положення частини 3 статті 307 КПК України у якому йшлося про заборону оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, слід було констатувати обмеження конституційного права на судовий захист стосовно гарантій на апеляційний перегляд справи, а отже, означене положення суперечило частині другій статті 3, частині першій статті 8, частинам першій, другій статті 55, пункту 8 частини другої статті 129 Конституції України [7].

Із викладеного, логічне напрошується питання *щодо чинності у часі тих кримінальних процесуальних положень, які дозволяють оскаржувати в апеляції ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного*

реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення.

По-перше, згідно з частиною 2 статті 152 Конституції України «закони, інші акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення» [3].

Своєю чергою у означеному вище Рішенні Конституційного Суду оговорений час втрати чинності неконституційним положенням частини третьої статті 307 КПК України щодо заборони оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, *зокрема це день ухвалення Конституційним Судом України цього Рішення, тобто 17 червня 2020 року* [7].

Варто підкреслити, що в окремих випадках Конституційний Суд України, встановивши неконституційність окремих положень кримінального процесуального закону, може згідно з частиною 2 статті 152 Конституції України та статті 91 Закону України «Про Конституційний Суд України» відтермінувати втрату цією нормою чинності на певний строк, що вже мало місце, наприклад при визнанні неконституційною частини 6 статті 216 КПК України [8, с.179]. Однак у розглядуваному нами випадку нічого подібного місця немає.

Слідуючи означеним вище вимогам, з 17 червня 2020 року уповноважені КПК України учасники кримінального провадження *мають право оскаржувати в апеляційному порядку ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення.*

По-друге, згідно з частиною 1 статті 5 КПК України процесуальна дія проводиться, а процесуальне рішення приймається згідно з положеннями КПК, чинними на момент початку виконання такої дії або прийняття такого рішення [1]. У розглядуваному нами випадку у справі № 133/3337/19 суддя Вінницького апеляційного суду відмовив 6 липня 2020 року у відкритті апеляційного провадження за апеляційною скаргою. Рішення судді апеляційного суду було мотивоване тим, що ухвала слідчого судді про відмову у задоволенні скарги на бездіяльність слідчого та начальника слідчого відділення Козятинського відділення поліції Калинівського ВП ГУНП у Вінницькій області щодо невнесення відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР не підлягає оскарженню в апеляційному порядку відповідно до частини 3 статті 307, статті 309 КПК України у редакції, яка діяла до постановлення рішення Конституційним Судом України, тобто до 17 червня 2020 року [2].

Із таким формулюванням підстав для прийняття суддею апеляційного суду процесуального рішення про відмову у відкритті апеляційного провадження не можу погодитися, так як за умов розглядуваної ситуації обмежено право особи на оскарження в апеляційному порядку, оскільки на момент подачі апеляційної скарги та прийняття по ній процесуального рішення апеляційним судом положення частини третьої статті 307 КПК України щодо заборони оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, *були визнані*

неконституційними та втратили чинність з 17 червня 2020 року (з дня ухвалення Конституційним Судом України рішення про їх неконституційність). Апеляційний суд при прийнятті свого процесуального рішення мав би виходити із правил чинності кримінального процесуального закону у часі та повинен мотивувати своє рішення згідно з положеннями КПК, чинними на момент прийняття такого рішення (частина 1 статті 5 КПК України)¹. При цьому повністю погоджуюся із тими положеннями, які наведені у рішенні Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 15 лютого 2021 року у справі № 133/3337/19 провадження № 51-453 кмо 20 та з яких мав би також виходити свого часу та мотивувати власне рішення апеляційний суд, зокрема: «...відповідно до пункту 3 частини 2 статті 395 КПК України апеляційна скарга, якщо інше не передбачено цим Кодексом, може бути подана на ухвалу слідчого судді протягом п'яти днів з дня її оголошення. На думку колегії суддів, для вирішення питання про наявність у певної особи у кожному конкретному випадку права апеляційного оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, на підставі Рішення Другого Сенату Конституційного Суду України від 17 червня 2020 року № 4-р(П)/2020 визначальними є межі строку апеляційного оскарження такої ухвали. Тобто слід з'ясувати, чи припадають межі строку апеляційного оскарження такої ухвали на час ухвалення та набрання чинності зазначеним рішенням Конституційного Суду України, чи строк апеляційного оскарження закінчується ще до дня ухвалення рішення Конституційного Суду України» [2].

Висновок. Виходячи із наведеного, вважаю, що так як однією із конституційних засад судочинства, в силу вимог пункту 8 статті 129 Конституції України, є забезпечення права на апеляційний перегляд справи, а така засада кримінального провадження, як забезпечення права на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності кожному гарантує право на оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності суду, слідчого судді, прокурора, слідчого в порядку, передбаченому КПК України (частина 1 статті 24 КПК України) [1], то всі уповноважені КПК України учасники кримінального провадження, при наявності для того підстав, вправі скористатися своїм конституційним та процесуальним правом на оскарження рішень, дій чи бездіяльності уповноважених суб'єктів, серед іншого, і в апеляційному порядку.

При цьому, порядок оскарження процесуальних рішень, дій чи бездіяльності окремих суб'єктів умовно варто поділити на два блоки, зокрема це ті процесуальні рішення, дія чи бездіяльності, які мають місце на досудовому розслідуванні та ті, які притаманні на судових стадіях. Що ж стосується оскарження рішень, дій чи бездіяльності під час досудового розслідування, то таку діяльність урегульовано главою 26 КПК України, яка у своїй структурі об'єднує три різні порядки оскарження із притаманними лише їм процесуальними процедурами, рішеннями та відмінним суб'єктним складом. У цій главі, серед іншого, законодавцем встановлено й обмеження на оскарження окремих процесуальних рішень, окремі з яких є категоричними заборонами. Деякі з таких заборон Конституційним Судом України вже визнано неконституційними.

---

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012. у редакції від 11.09.2020. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page8>

Ці неконституційні заборони на оскарження процесуальних рішень на досудовому розслідуванні втрачають свою чинність, згідно з частиною 2 статті 152 Конституції України, з дня прийняття Конституційним Судом України відповідного рішення, якщо інше не значиться у самому рішенні.

Логічне, що, на загальних підставах, з дня постановлення, тобто з 17 червня 2020 року, Конституційним Судом України свого рішення № 4-р(II)/2020 щодо такої із них, як «...заборона оскарження ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення», уповноважені КПК України учасники кримінального провадження мають право оскаржувати в апеляційному порядку ухвали слідчого судді за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення.

Апеляційний суд при прийнятті свого процесуального рішення на підставі апеляційної скарги уповноваженого КПК України учасника кримінального провадження про його незгоду із рішенням слідчого судді щодо результатів вирішення скарги, зокрема і на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до Єдиного реєстру досудових розслідувань після отримання заяви, повідомлення про кримінальне правопорушення, має виходити із правил чинності кримінального процесуального закону у часі та повинен мотивувати своє рішення згідно з положеннями КПК, чинними на момент прийняття такого рішення (частина 1 статті 5 КПК України).

Список використаних джерел

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012. у редакції від 14.01.2021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page8>
2. Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду Верховного Суду від 15 лютого 2021 року у справі № 133/3337/19, провадження № 51-453 кмо 20. URL: <http://reyestr.court.gov.ua>.
3. Конституція України, документ 254к/96-ВР, редакція від 01.01.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>
4. Басиста І.В. Чи підлягають оскарженню в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про встановлення строків закінчення досудового розслідування: теорія та практика. *Наукові записки Національного університету «Кієво-Могилянська академія». Юридичні науки». 2020. Випуск 5. С. 10-18. URL: <http://nrglaw.ukma.edu.ua/article/view/208064>*
5. Басиста І.В. Чи оскаржуються в апеляційному порядку ухвали слідчих суддів про роз'яснення або відмову в роз'ясненні судового рішення? Матеріали VIII-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Малиновські читання» (м. Острог, 22 травня 2020 року). Національний університет «Острозька академія». 2020. С. 98-101. URL: https://eprints.oa.edu.ua/8351/1/mater_konfer_Malynovsky.pdf
6. Басиста І.В. Чи можливо залишити без руху апеляційну скаргу на ухвалу слідчого судді: теорія та практика. *Концептуальні проблеми розвитку сучасної гуманітарної та прикладної науки: матеріали IV Всеукраїнського науково-практичного симпозиуму (м.*

Івано-Франківськ, 15 травня 2020 року). Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2020. С. 298-303. URL: <https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2020-05/>

7. Рішення Конституційного Суду № 4-р(II)/2020 від 17.06.2020 (у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень частини третьої статті 307, частини третьої статті 309 Кримінального процесуального кодексу України, справа № 3-180/2018(1644/18) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>

8. Дроздов О.М. Дія кримінального процесуального закону в часі / Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Харків: Право, 2016. / Кримінальний процес, судоустрій, прокуратура та адвокатура / редкол. В.Т. Нор (голова) та ін. Нац. акад. прав. наук України; Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. 2020. С.176-180.

References

1. Criminal Procedure Code of Ukraine of April 13, 2012. in the edition of 14.01.2021. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/page8> (in Ukrainian)

2. Resolution of the Joint Chamber of the Criminal Court of Cassation of the Supreme Court of 15 February 2021 in case № 133/3337/19, proceedings № 51-453 kmo 20. Retrived from: <http://reyestr.court.gov.ua>. (in Ukrainian)

3. The Constitution of Ukraine, document 254k / 96-VR, version of 01.01.2020. Retrived from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр#Text> (in Ukrainian)

4. Basysta, I.V. (2020). Chy pidliahaiut oskarzhenniu v apeliatsiinomu poriadku ukhvaly slidchikh suddiv pro vstanovlennia strokiv zakinchennia dosudovoho rozsliduvannia: teoriia ta praktyka [Are judgments of investigating judges on setting deadlines for pre-trial investigations subject to appeals: theory and practice]. *Scientific notes of the National University "Kyiv-Mohyla Academy". Legal sciences*. Issue 5. pp. 10-18. Retrived from: <http://nrplaw.ukma.edu.ua/article/view/208064> (in Ukrainian)

5. Basysta, I.V. (2020). Chy oskarzhuiutsia v apeliatsiinomu poriadku ukhvaly slidchikh suddiv pro roziasnennia abo vidmovu v roziasnenni sudovoho rishennia? [Are judgments of investigating judges to clarify or refuse to explain a court decision appealed?] *Proceedings of the VIII International Scientific and Practical Conference «Malynovski chytannya»* (Ostrog, May 22, 2020). PP. 98-101. Retrived from: https://eprints.oa.edu.ua/8351/1/mater_konfer_Malynovsky.pdf (in Ukrainian)

6. Basysta, I.V. (2020). Chy mozhlyvo zalyshyty bez rukhu apeliatsiinu skarhu na ukhvalu slidchoho suddi: teoriia ta praktyka [Is it possible to leave without appeal an appeal against the decision of the investigating judge: theory and practice]. *Conceptual problems of development of modern humanities and applied science: materials of the IV All-Ukrainian scientific-practical symposium* (Ivano-Frankivsk, May 15, 2020). Editorial and Publishing Department of King Danilo University. P. 298-303. Retrived from: <https://ukd.edu.ua/sites/default/files/2020-05/> (in Ukrainian)

7. Decision of the Constitutional Court № 4-r (II) / 2020 of 17.06.2020 (in the case of Vyacheslav Yuriyovych Pleskach's constitutional complaint regarding the constitutionality of certain provisions of part three of Article 307, part three of Article 309 of the Criminal Procedure Code) Of Ukraine, case № 3-180 / 2018 (1644/18) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> (in Ukrainian)

8. Drozdov, O.M. (2020). Action of the criminal procedural law in time / Great Ukrainian legal encyclopedia: in 20 volumes. Kharkiv: Law, 2020. / Criminal process, judicial system, prosecutor's office and advocacy / editor. V.T. Nor (chairman) and others. PP.176-180. (in Ukrainian)

Стаття: надійшла до редакції 13.04.2021

прийнята до друку 26.04.2021

The article: is received 13.04.2021

is accepted 26.04.2021

Бібліографія: Басиста І. В. Щодо можливості оскарження в апеляційному порядку ухвал слідчих суддів за результатами розгляду скарги на бездіяльність слідчого, прокурора, яка полягає у невнесенні відомостей про кримінальне правопорушення до ЄРДР, які постановлені до 17 червня 2020 року. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького: Журнал. Серія Право.* Івано-Франківськ: Редакційно-видавничий відділ Університету Короля Данила, 2021. №. 11 (23). С. 159–170. DOI: 10.33098/2078-6670.2021.11.23.159-170.

